

**This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.**

Author(s): Kangasvieri, Teija; Vaarala, Heidi

Title: Tylyt talousnäkymät – silti intoa innovointiin!

Year: 2015

Version:

Please cite the original version:

Kangasvieri, T., & Vaarala, H. (2015). Tylyt talousnäkymät – silti intoa innovointiin!.
Kieli, koulutus ja yhteiskunta, 9.12.2015(Joulukuu).
<http://www.kieliverkosto.fi/article/tylyt-talousnakymat-silti-intoa-innovointiin>

All material supplied via JYX is protected by copyright and other intellectual property rights, and duplication or sale of all or part of any of the repository collections is not permitted, except that material may be duplicated by you for your research use or educational purposes in electronic or print form. You must obtain permission for any other use. Electronic or print copies may not be offered, whether for sale or otherwise to anyone who is not an authorised user.

Tylyt talousnäkömät – silti intoa innovointiin!

Teija Kangasvieri ja Heidi Vaarala

Joulukuun avoin numero päättää Kieliverkoston *kielikoulutuksen ja talouden* teemavuoden verkkolehden osalta. Kuluneena vuonna koulutuksen talouskysymykset ovat olleet erityisen paljon esillä. Koulutuspolitiikan kentällä on kuohunut, kun hallitus on esittänyt koulutukseen massiivisia leikkauksia. Yliopistojen toimintaan ja tutkimukseen kohdistuvia 500 miljoonan euron leikkauksia on vastustettu vetoosuksien ja mielenosoitusten avulla. Taloudellisten resurssien vähentymisestä huolimatta valtiovalta patistaa korkeakouluja innovoimaan ja tuotteistamaan, jotta Suomi saataisiin jälleen kasvun tielle.

Suomen taloutta haastaa kuluneen syksyn aikana dramaattisesti lisääntynyt turvapaikanhakijoiden määrä. Uusi tilanne asettaa koko kotoutumiskoulutusjärjestelmän valtavan haasteen eteen. Jokaiselle turvapaikan saaneelle täytyisi löytää suhteessa aiempaan koulutus- ja työtaustaan optimaalinen ratkaisu, jotta integroituminen suomalaiseen yhteiskuntaan sujuisi mahdollisimman ripeästi. Yliopistot ja kolmas sektori ovat jo nyt vapaaehtoisvoimin tarttuneet toimeen maahan saapuneiden kieltenopetuksen järjestämiseen vastaanottokeskuksissa.

Luku- ja kirjoitustaidottomien aikuisten maahanmuuttajien suomen kielen taidon alkuvaiheen kehittymistä tutkinut *Taina Tammelin-Laine* esittelee artikkelissaan tutkimuksensa keskeisiä tuloksia. Uuden kielen oppiminen on heille haasteellista ja hidasta, eivätkä kaikki saavuta kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa asetettuja tavoitteita. Huomiota pitäisi kiinnittää vahvemmin oppijoiden suullisen kielitaidon kehittämiseen, sillä tutkimuksen mukaan se edeltää kirjallisten taitojen

kehittymistä.

Talous liittyy keskeisesti myös ammattikorkeakoulujen kansainvälistymiseen ja kieliasiantuntijoiden työn muutokseen. Artikkelissaan *Taina Juurakko-Paavola* toteaa, että kansainvälinen liikkuvuus on nostettu mittariksi ammattikorkeakoulujen rahoitusmalliin ja raportoi ammattikorkeakoulujen kielten ja viestinnän opettajien parissa tehdyn kansainvälisyyskyselyn tuloksia. Yli puolet opettajista oli osallistunut kansainväliseen vaihtoon, kolmasosa kansainväliseen hankkeeseen ja kolme neljästä oli ollut mukana edistämässä kotikansainvälisyyttä. Kieltenopettajien kansainvälisyysosaamista voitaisiin kuitenkin hyödyntää ammattikorkeakouluissa vieläkin enemmän – ja siitä voitaisiin saada taloudellistakin hyötyä. *Riikka Nissi* ja *Suvi Honkanen* kirjoittavat puolestaan suomalaisesta tietoyhteiskunnasta, jossa asiantuntijatyö on kielellistynyt yhä enemmän, mutta samalla on myös syntynyt aivan uudenlaista kielityöläisyyttä. Millaista osaamista tulevilla kielen asiantuntijoilla on tarjota työelämän muuttuneisiin tarpeisiin? Entä miten tätä kielellistä osaamista voitaisiin paremmin tuottaa?

Uudet opetussuunnitelmien perusteet otetaan käyttöön sekä perusopetuksessa että lukiokoulutuksessa syksyllä 2016, ja kunnissa valmistellaan parhaillaan kuntakohtaisia opetussuunnitelmia valtakunnallisten linjausten pohjalta. *Paula Mattila* valottaa uusissa opetussuunnitelmien perusteissa hyvin merkittävän kielikasvatuksen taustoja eurooppalaisesta näkökulmasta. Euroopan neuvosto on laatinut aiheesta sekä suosituksia että käsikirjan, jonka keskeistä antia artikkelissa tarkastellaan. *Suaad Onniselkä* kirjoittaa niin ikään opetussuunnitelmiin sisältyvästä kielitietoisuudesta monikulttuurisessa koulussa ja selventää myös oman äidinkielen opetuksen haasteita. Eri kieli- ja kulttuuritaustoista tulevien oppilaiden kielellinen huomioiminen vaatii opettajalta erityistä ammattitaitoa. *Jenni Alisaari*, *Nina Reiman* ja *Heidi Vaarala* kuvaavat puolestaan Suomi-koulujen opetussuunnitelmasuosituksen syntyprosessia ja sisältöä. Suositus onkin paikallaan, sillä Suomi-kouluja on toiminut maailmalla jo 60 vuoden ajan.

Ensi vuonna Kieliverkoston teemana on *verkostot ja yhteistyö*. Vuoden aloittaa kuudes Kari Sajavaara -muistoluento (ks. [kutsu](#)), jota pitämään saapuu vierailleva professori Pasi Sahlberg Harvardin yliopistosta Yhdysvalloista. Vuonna 2016 Suomella on myös Pohjoismaisen ministerineuvoston puheenjohtajuus. Tämä tulee näkymään sekä verkkolehden artikkeleissa että verkoston järjestämissä tapahtumissa, kuten Kieliparlamentissa ja [kansainvälisessä kielikoulutuspolitiikan konferenssissa](#), joka järjestetään kesäkuussa Jyväskylässä.

Kieli, koulutus ja yhteiskunta ilmestyy jälleen maaliskuussa 2016. Rauhaisaa joulunaikaa ja valoisaa uutta vuotta kaikille lukijoillemme!

Kirjoittajista Teija Kangasvieri on tutkimuskoordinaattori ja Heidi Vaarala yliopistotutkija Kieliverkostossa.